

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๔๗

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคชาติประชาชนไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

ข้อ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาชนไทยเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๕ คน โดยมีนายเครือเทพ พรหมสุวรรณ เป็นหัวหน้าพรรค และนายฉัฐพล ชันชัชชัย เป็น เลขานุการพรรค เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

ข้อ ๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชนไทย จำนวน ๔ สาขา ดังนี้

๒.๑ สาขาลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๓๓/๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลรองกาศ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๑ คน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

๒.๒ สาขาลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๓๘/๘๔ ตำบลโศธร อำเภอเมือง จังหวัด ฉะเชิงเทรา มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๑ คน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

๒.๓ สาขาลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๑ คน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

๒.๔ สาขาลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๕/๑ ถนนรามวิถี ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๑ คน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

ข้อ ๓ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ พรรคชาติประชาชนไทย มีหนังสือต่อนายทะเบียน พรรคการเมือง ขอให้การดำเนินการยุบเลิกพรรคชาติประชาชนไทย ตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียน พรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายพรรคการเมือง เมื่อได้รับแจ้งจากพรรคชาติประชาชนไทยว่า

ไม่สามารถดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมืองได้เพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกพรรค คณะกรรมการบริหารพรรคจึงได้มีมติยุบสาขาพรรคทุกสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว และกรณีดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทย

นายเครือเทพ พรหมสุวรรณ หัวหน้าพรรคชาติประชาชนไทย ชี้แจงว่า นับตั้งแต่กลุ่มนักวิชาการระดับสูงทางการศึกษาและประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญต่าง ๆ ได้รวมตัวกันจากทุกภาค โดยมีแนวความคิดถึงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในทางเดียวกัน จึงเกิดอุดมการณ์เป็นนโยบายที่จะจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง หลังจากการเลือกตั้งใหญ่ เมื่อเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ การดำเนินการทางการเมืองในสองปีแรกเป็นไปด้วยดี แต่แล้วปัญหาที่ค่อย ๆ เริ่มขึ้นจากความเข้าใจของคนหมู่มากที่ไม่ถูกต้องนักกับพรรคการเมืองคือ เห็นพรรคการเมืองเป็นธนาการ หรือมูลนิธิ การดำเนินการทางพรรคการเมืองแบบอุดมการณ์แต่ไร้ทุนทรัพย์ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พรรคชาติประชาชนไทยต้องขอลอนตัวจากเวทีนี้ จึงขอมติที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารพรรคยุบเลิกสาขาทั้งหมดแล้ว พร้อมด้วยการลาออกของผู้บริหารส่วนใหญ่ และพรรคชาติประชาชนไทยขณะนี้สมาชิกเหลืออยู่ ๖ คน ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) มีเหตุให้ต้องยุบพรรคด้วยมีสมาชิกไม่ถึง ๑๕ คน พรรคชาติประชาชนไทย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ให้ยุบเลิกพรรคชาติประชาชนไทย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคชาติประชาไทยมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน จึงมีเหตุต้องเลิกหรือยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาไทยตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ